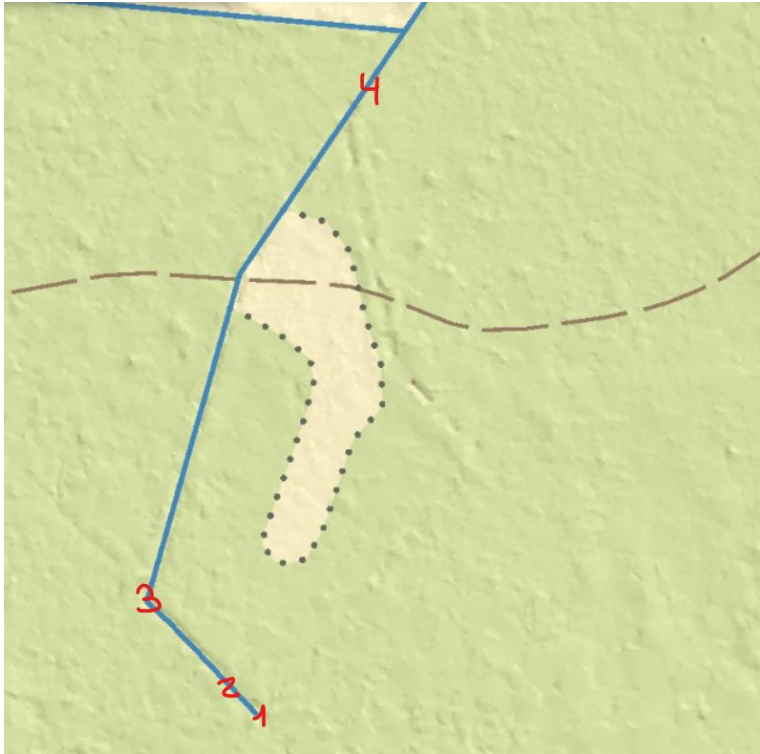

Vasaristi oja (VEE1080300) vaatlus

Vaatluse aeg 27.04.25. Vaatleja Marko Vainu

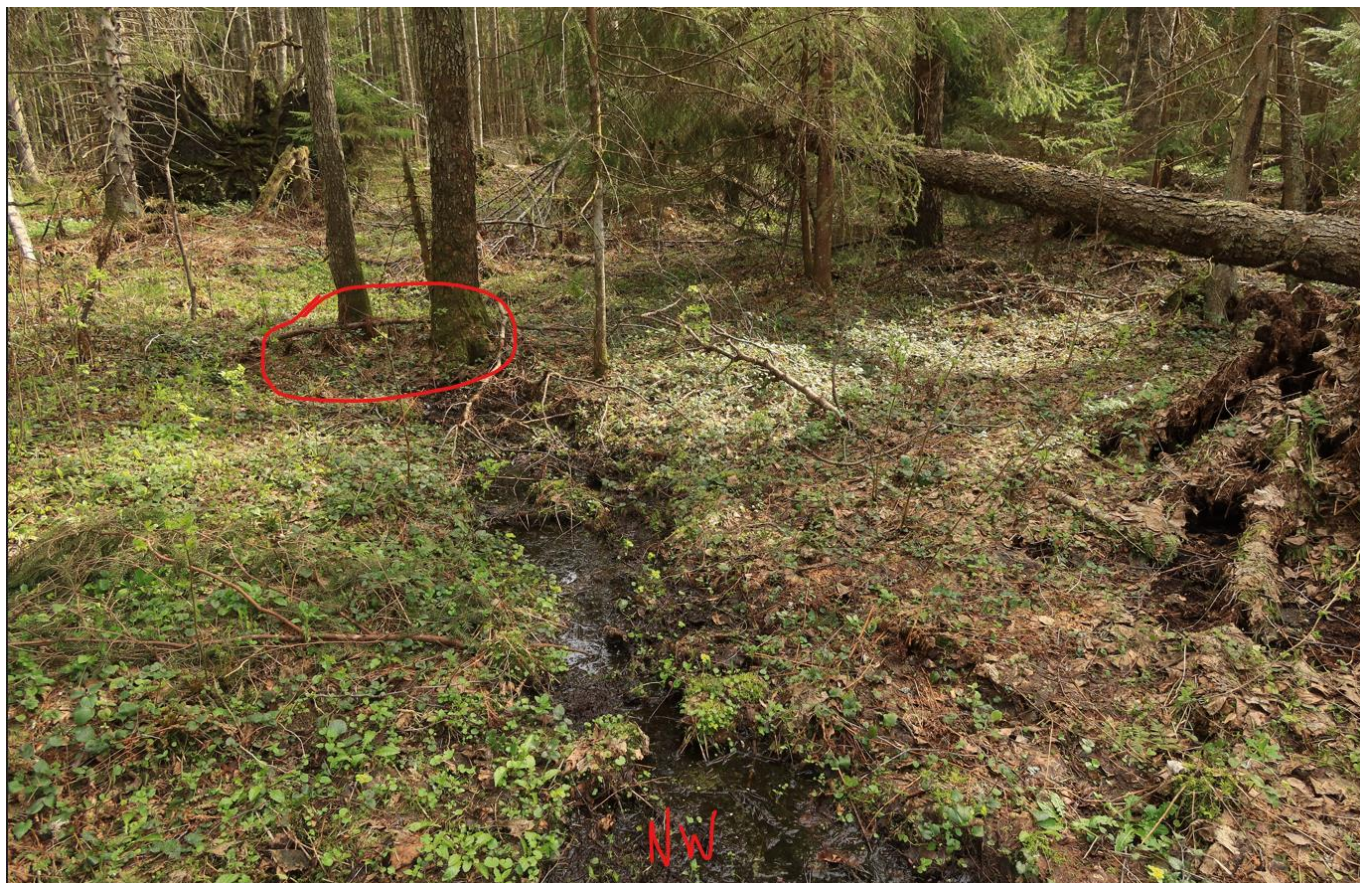
1. Praegu oja lähteks määratud punktis on niiske soonekoht, kus vett oli muda vahel imevähe. Soon jätkub tegelikult kirde poole. Voolavat vett selles polnud:

2. Siin kohas kasvavad kaks sangleppa soones sees ning ühendust punktiga 1 ei ole. Puudest loode pool oli vett soones märksa rohkem sees, aga see ei voolanud endiselt:

3. Käänaku peal vesi kergelt nirises:

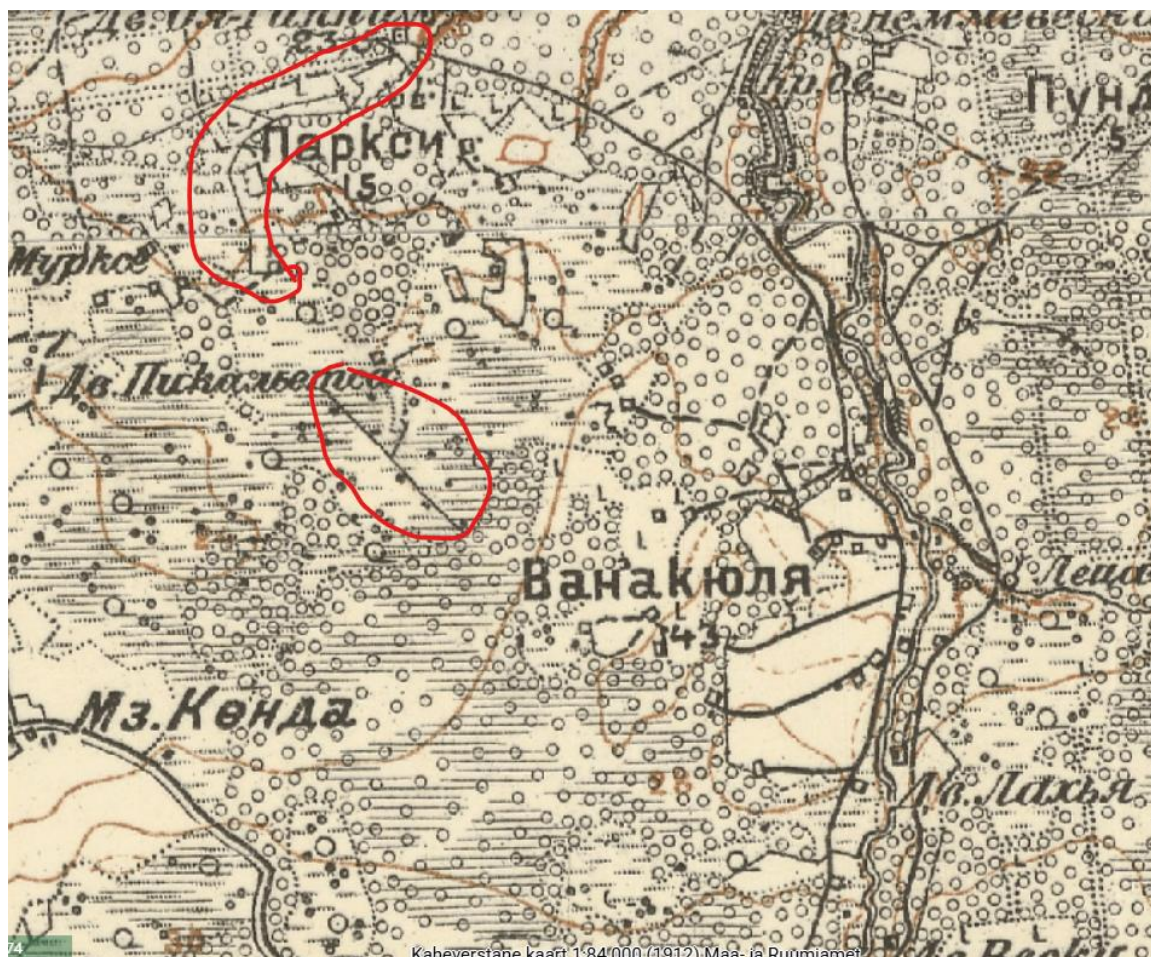

4. Vesi nirises. Võib olla muistne kraav või ammu õgvendatud looduslik soon:

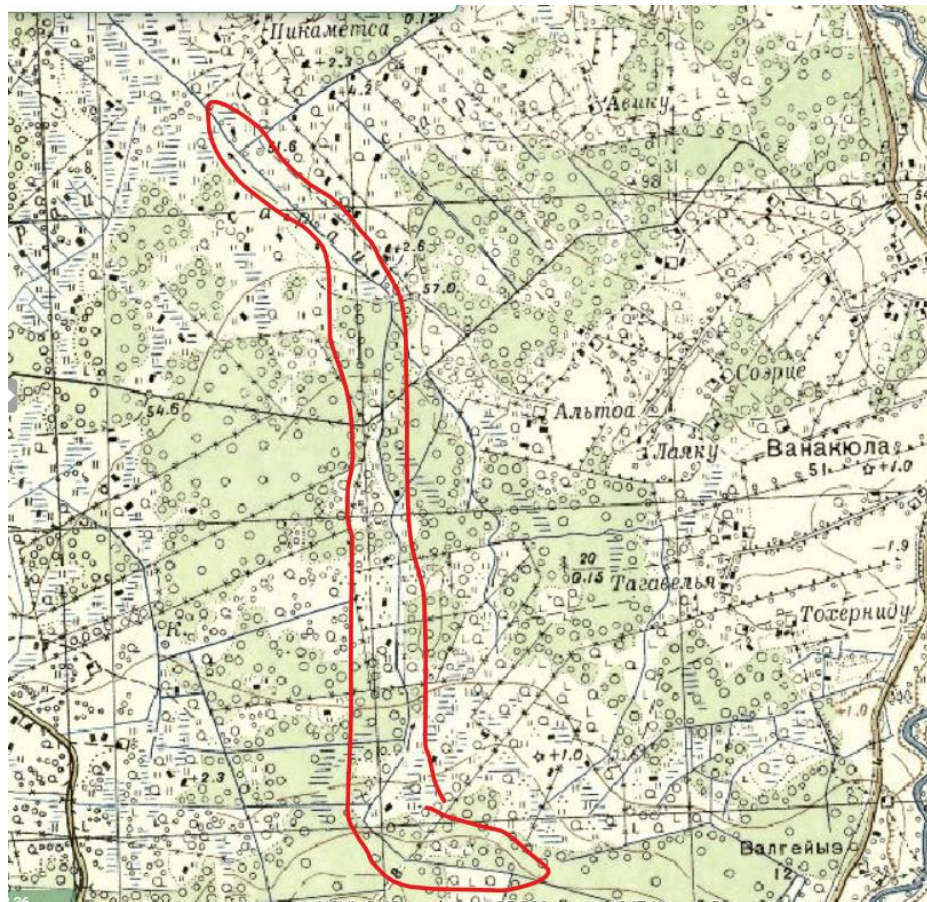

Olukord ajaloolistel kaartidel:

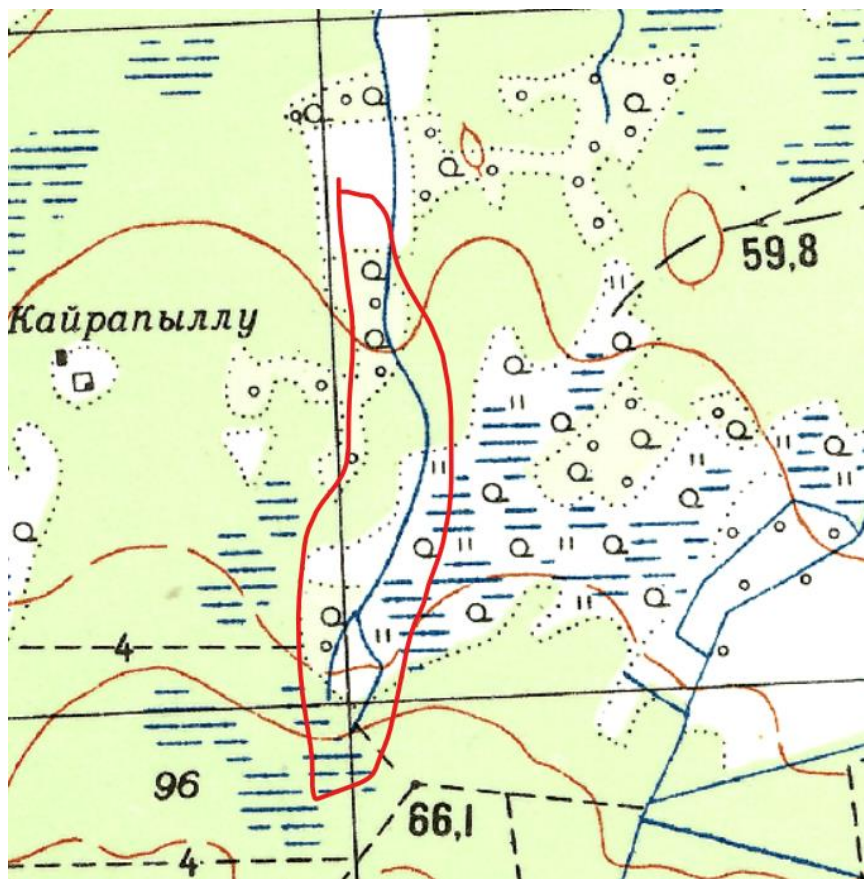
Verstastel kaartidel on Vasaristi oja kujutatud sidusana vaid Parksi küla piires. Ülesvoolu on vaid üks ühendamata sirge lõik, mis jääb vaadeldud punktidest 1,8 km kaugusele:

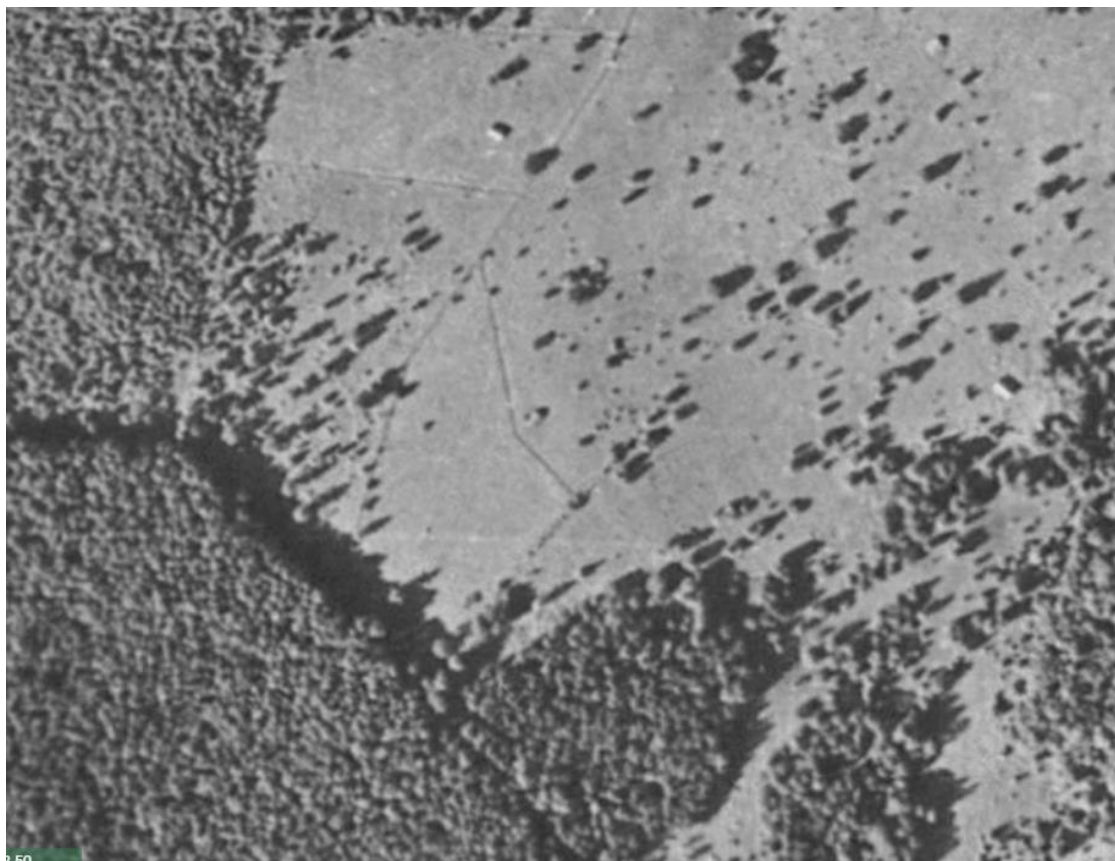
EV topokaartidel pole oja kujutatud pikemalt kui verstastel. NL 1947. aasta 1:25 000 kaardil on peal kogu tänapäeval ojaks loetav telg ning seda on kujutatud ka osaliselt looklevana. Oja telg on kujutatud kulgevat kagu poolt praegu jälgitavast teljest veelgi kaugemalt:

NL 1965. aasta 1:25 000 kaardil on oja ülemjooksu kujutatud enam-vähem samamoodi, nagu tänapäeval. Erinevalt tänapäevast on kujutatud ülemjooksul aga kahte haru:

Kahte haru on näha ka 1951. aasta ortofotol:

Idapoolne haru eristub ka tänapäeva reljefivarjutusel. Vaatluspunkti 1 võikski pigem käsitleda selle idapoolse haru algusena, kuna selle ja punkti 2 vahel on katkestus:

Järeldused: Arvestades, kui pikalt Vasavere oja ülemjooks ilma liituvate kraavisüsteemideta kulgeb, võib eeldada, et tegemist on algupärast oja markeeriva teljega, mida võib olla kunagi veidi õgvendatud ja süvendatud. On ebatõenäoline, et oja praeguses lähtes olnud kunagise heinamaa kuivendamiseks oleks kaevatud ligi kaks kilomeetrit madalat kraavi. Seetõttu võib lugeda oja ülemjooksu asukoha adekvaatseks. Veidi saab korrigeerida oja lähte asukohta, viies selle praegusest asukohast seitse meetrit loode poole, sangleppadest allavoolu vaatlupunkti 2, kus algab sidus säng ning kustutades ETAKis sellest punktist ülesvoolu kaardistatud vooluveekogu telje:

